

Etik

Varför vi gör som vi gör, d v s de argument vi lägger fram för att motivera våra moraliska val.

”Etiken är den reflektion över din moral vilken visas genom dina konkreta handlingar”

Moral

Hur vi agerar i olika situationer, d v s att moralen visar sig i våra handlingar.

”Den moderna mänskligheten har en dubbelmoral. en som vi predikar men inte tillämpar och en som vi tillämpar men inte predikar”

- George Bernard Shaw

Sedvänja

Ursprungligen härstammar ordet etik från två grekiska ord éthos, tänkesätt och êthos, handlingsmönster. Ett annat ord för etik är moral som har latinska rötter och betyder sed, sedvänja, bruk.

Både begreppen, etik och moral, betyder egentligen samma sak - sedvänja. I dagens många moderna språk har etik kommit att beteckna grundprinciperna, medan moral syftar på det konkreta agerandet.

Det innebär att ordet etik syftar på teorin och ordet moral syftar på praktik - människan tänker/reflekterar etiskt och agerar moraliskt.

För att lättare kunna använda oss av begreppen rent praktiskt är det lättare att se på dem som synonyma begrepp.

Det innebär att etik innebär en genomarbetad uppfattning om vilka handlingar som är rätta respektive felaktiga att utföra. Etik kan då definieras som läran om vad som är rätt. Vad som är rätt bestäms i sin tur av människans värderingar, vad hon finner värt att eftersträva och vad hon bör undvika.

Den intressanta frågeställning blir ..
.. **vem** är det som definierar vad som är rätt?

Etik är att göra det rätta.

Vad är det rätta?

Det rätta är det som ska eftersträvas.

Vad ska ska eftersträvas?

Det som är eftersträvansvärt.

Vad är det som är eftersträvansvärt?

Det som är värdefullt.

Vad är det som är värdefullt?

Det bestämmer [påverkas av] våra värderingar.

Dubbelmoral

I egentlig mening finns ingen dubbelmoral eftersom vi arbetar i zonen mellan etik och moral, d v s ditt intellekts medvetenhet kring frågeställningen och din valda praktiska handling. En kollision mellan dina ideal och dina handlingar.

Exempel

Du vet att det är förbjudet att köra över 50 km/h i centrala Ystad men du väljer ändå att göra det p g a att du är sen till ett möte.

Norm

Överallt där det finns människor finns en viss form av moral. Vi har föreställningar om vad som är gott [värderingar] och vad som är rätt [normer], d v s en uppfattningar om vad du tycker är grundläggande värdefullt i livet och hur du tycker att du, och alla andra, ska bete dig.

Men moralen rymmer naturligtvis även en praktisk dimension. Hur handlar vi rent faktiskt? Ibland stämmer inte praktiken med de ideal som uttalas. Det är väl just det som i folkmun brukar kallas för "dubbelmoral".

Kvalitetssäkring

Vem beslutar om kvaliteten på etik och hur "strängt" den ska efterlevas. Det är viktigt att du reflekterar kring dina etiska värderingar och att du löpande arbetar systematiskt med att.

Bestämmer du själv om din etik eller ska den följa normen/praxis inom samhället där du verkar. Vad händer om dina etiska värderingar hålls högre än normen?

Begrepp

Yrkesetik, organisationsetik och affärsetik är olika exempel av etik tillämpad på skilda områden i arbetslivet.

Deskriptiv etik - att beskriva moraliska värderingar och normer som dominerar bland en grupp medarbetare, t ex bland gänget på lagret.

Normativ etik - att ta ställning i moraliska frågor när företaget definierat vilka gemensamma värderingar som gäller.

Sunt förnuft

Med sunt förnuft kommer du långt, väldigt långt.

Om du arbetar efter sunt förnuft kommer du väldigt långt med ditt etiskt/moraliska förhållningssätt till omvärlden. Du ska helt enkelt behandla andra som du själv vill bli behandlad.